

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

РАПУНЦЕЛЬ АБО ЛЮЛІЧКА

или собі чоловік та жінка, і давно вже хотіли вони мати дитину, та все даремно. Ось нарешті з'явилась у жінки надія, що дорогий Бог виконає їхнє бажання.

А було в їхньому будиночку маленьке віконце, крізь яке було видно розкішний сад. І росли там найгарніші квіти і трави. Та сад був обнесений високим муром, і ніхто не наважувався туди заходити, бо він належав одній чаклунці великої сили, що всі на світі її боялися.

Одного дня жінка стояла при вікні й дивилася на сад, там побачила вона грядку, а на ній ріс рапунцель, його ще у нас люлічник називають¹, та такий гарний, свіжий і зелений, що захотілось їй його скуштувати. І хотілося їй цього все більше й більше, але вона знала, що ніяк не зможе його з того саду вирвати, та й стала худнути, марніти та все більше тужити. Чоловік, як побачив її таку, аж налякався та й питає:

— Що з тобою, кохана дружино?!

— Ох, — відповіла вона, — якщо я не дістану листочків люлічника з того саду, що за нашим будиночком і не скуштую їх, помру.

¹ Енотера — цілюща рослина, народна назва — нічна свічка, солодкий корінь, віслюкова трава, рапунцель, люлічник, салатний корінь, нічна фіалка.

Чоловік дуже любив її, тож подумав: «Якщо вже моя дружина має померти від цього, то дістану їй рапунцеля, хоч би чого мені це коштувало!»

І ось у вечірніх сутінках переліз він через мур у сад чарівниці, зірвав поспіхом жменю листочків люлічника та й приніс їх дружині. Вона тут таки приготувала собі з них салат і жадібно з'їла. І так їй ті листочки до смаку припали, що наступного дня захотілося їй утричі сильніше ще раз рапунцеля спробувати. Одначе аби заспокоїти її, мусив чоловік іще раз залізти в сад. Пробрався він туди знов у вечірніх сутінках, але, перелізши через мур, дуже злякався, бо побачив прямо перед собою чаклунку.

— Як ти посмів, — сказала та, поглянувши гнівно на нього, — лізти в мій сад і по-зłodійськи красти в мене люлічник? Ох же й поплатишся ти за це!

— Ой, — відповів він, — хай милостивий буде ваш присуд, простіть мене! Не просто так я зважився на таке! Моя дружина побачила через вікно ваш рапунцель і відчула таке непогамовне бажання, що, напевно, померла б, якби його не скуштувала.

Вислухавши його, перестала чаклунка сердитися та й каже:

— Якщо правда те, що говориш, я дозволю тобі набрати люлічника стільки, скільки захочеш, але за однієї умови. Муситимеш віддати мені дитину, яку народить твоя дружина. Їй буде добре в мене, я дбатиму про неї, як рідна мама.

Чоловік зо страху погодився. Тож коли прийшов час, народила дружина донечку, і тут таки з'явилась чаклунка, назвала дитину Люлічка та й забрала її з собою.

Біла змія

авно-давно жив собі король, який славився своїм розумом по всій землі. Він усе про все знав. Навіть найпотаємніші знання були йому відкриті! І була в короля одна чудернацька звичка. По обіді, коли все зі столу забирали і нікого вже не було, вірний слуга приносив королю ще одну страву. Одначе страва та була кришкою прикрита, і навіть сам слуга не знав, що то. Та й ніхто не знав, бо король ніколи не відкривав і не їв, поки хтось був у кімнаті. Це тривало вже так довго, що одного дня слугу, який знову подавав страву, охопила така цікавість, що він не міг її побороти. Він поніс миску не королю на стіл, а у свою кімнату. Коли щільно причинив за собою двері й зняв кришку — побачив там білу змію. Не зміг він втриматися, щоб не скуштувати її: відрізав шматочок і поклав у рот. Аж одразу почув він за вікном дивний щебет тоненьких голосів. Підійшов слуга до вікна, прислухався і зрозумів, що то горобці розмовляють між собою, розказують одне одному, що вони бачили в лісі і в полі. Отак скуштувавши білої змії, став він розуміти мову тварин.

А саме в цей день у королеви зникла її найкоштовніша каблучка. Підозра впала на вірного слугу, бо він скрізь був вхожий, тож як не сам вкрав то мусив бачити хто.

Король звелів його покликати, довго лаяв і зрештою заявив, що коли до завтра той не назве винуватця, суд визнає винним його самого й на горло скарає. І хоч присягався слуга, що він ні в чому не винен, нічого не допомагало, тільки випустили його до завтра на свободу. Охоплений хвилюванням і страхом, вийшов він на подвір'я та й став розмірковувати, як йому врятуватися. А поряд у канаві сиділи дві качки, чистилися пір'ячко дзьобами та й гомоніли. Слуга зупинився і прислухався. Качки говорили про те, що сьогодні вранці всі вийшли на подвір'я і такий гарний корм познаходили, аж тут одна з них поскаржилась:

— Щось таке важке лежить у мене в животі! Це я поспіхом проковтнула перстень, що лежав під вікном королеви.

Схопив її слуга, заніс на кухню та й каже кухарю:

— Заріж цю, он яка вона жирна.

— Добре, — сказав кухар, зваживши її в руці. — О, вона даремно часу не гаяла, їла добре, то вже давно, мабуть, чекала, щоб у кастрюлю втрапити.

І знайшов кухар у качиному шлунку перстень королеви. Тепер міг слуга легко довести королю свою невинність. Король визнав, що помилявся, і дозволив йому просити, все, чого хоче, а ще пообіцяв йому найвищу почесну посаду, яку він тільки хотів би мати при дворі.

— Відріж п'яту. Як станеш королевою, то тобі все одно пішки ходити не доведеться.

Дівчина відрізала п'яту, впхнула ногу в черевичок, зціпила зуби від болю і вийшла до королевича. Він посадив її на коня та й повіз до замку як наречену. Їдуть вони проз ліщиновий кущ, а там сидять дві голубки і туркочуть:

*У черевичок ноги не впхнули,
і дівці п'ятку утнули.
З ноги в неї кров цебенить,
а наречена вдома сидить.*

Глянув королевич на ногу, а з черевичка і справді кров тече. Повернув він коня та й привіз несправжню наречену назад додому.

— І це несправжня наречена, — сказав він, — у вас нема більше доньок?

— Нема, — відповів чоловік, — є тільки донька від моєї покійної дружини — Попелюшка, однак вона не годиться вам у наречені.

Королевич звелів покликати її, та мачуха відповіла:

— Та ні, вона така брудна, що на неї страшно глянути.

Проте королевич наполягав на своєму, отож довелося покликати й Попелюшку. Вона помила спершу руки, потім

обличчя, вийшла і вклонилася королевичу. Він подав їй золотий черевичок. Попелюшка сіла на ослінчик, озула черевичок — а він якраз на неї! А коли вона випросталась, королевич глянув їй в обличчя і впізнав у ній ту гарну дівчину, з якою танцював:

— Оце моя справжня наречена!

Мачуха та її дві зведені сестри злякалися і аж побіліли з люті. А королевич посадив Попелюшку на коня, та й поїхав із нею в замок. Коли проїжджали проз ліщину, дві білі голубки туркотіли:

*Справжня наречена черевичок взяла
Поїхала в замок і горе забула!*

Потім підлетіли голубки до Попелюшки, сіли їй на плечі, одна на праве, друга на ліве, та й поїхали разом з нею. А невдовзі зіграли бучне весілля, та й жили собі Попелюшка з королевичем довго і щасливо.

ЗМІСТ

Рапунцель або Люлічка	3
Три прялі	9
Гензель і Гретель	14
Біла змія	26
Про рибалку і його жінку	32
Хоробрий кравчик	44
Загадка	58
Про мишку, пташку і смажену ковбаску	64
Попелюшка	67